WARIES QUIZBOEKEN

De grote quiz over de oudheid

200 vragen met uitleg, om samen te spelen



Uitgeverij Waries

Zo speel je

In dit boek staan 200 vragen in 20 rondes van 10. Speel ze allemaal op één avond, of verdeel ze over een paar keer.



De quizmaster

Eén speler is de quizmaster. Die leest de vragen voor, houdt de tijd in de gaten en kijkt achterin het boek wat het goede antwoord is.



Teams

Speel alleen, met z'n tweeën of in teams. Elk team schrijft zijn antwoorden op een papiertje. Overleggen mag, voorzeggen niet!



Punten

Elk goed antwoord is 1 punt. Na elke ronde leest de quizmaster de antwoorden voor en noteert de punten op het scoreblad achterin.



De schatvraag

De laatste vraag van elke ronde is een schatvraag. Het team dat het dichtst bij het goede getal zit, krijgt 2 punten.



De uitleg

Bij elk antwoord staat een korte uitleg. Lees die hardop voor: zo steekt iedereen er iets van op, ook wie het fout had.







Soorten vragen

Elke ronde heeft een mix van vier soorten vragen.

MEERKEUZE
Kies uit vier antwoorden: A, B, C of D. Lees ze alle vier voor.

WAAR OF NIET WAAR
Een bewering. Klopt die, of klopt die niet?

OPEN VRAAG
Er staan geen antwoorden bij: dit moet je echt weten.

SCHATVRAAG
Noem een getal. Wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten.

Tips voor een geslaagde quiz

- Geef bij elke vraag ongeveer een halve minuut bedenktijd.
- Joker: elk team mag één keer per quiz een joker inzetten. De punten van die ronde tellen dan dubbel. Zeg het wel voordat de ronde begint!
- Gelijke stand aan het eind? Dan wint het team dat bij de laatste schatvraag het dichtst in de buurt zat.
- Speel je met jong en oud? Geef kinderen bij open vragen gerust een hint.

Zo vind je de antwoorden

Bovenaan elke ronde staat op welke pagina de antwoorden en de uitleg staan. Bij de antwoorden staat weer waar de vragen van die ronde beginnen.

Inhoud

Zo speel je **3**

1 Sumer: de eerste steden 6
2 Babylon en Assyrië 8
3 Farao's van Egypte 10
4 Piramides en tempels 12
5 Mummies en hiërogliefen 14
6 Leven aan de Nijl 17
7 Athene en Sparta 19
8 Griekse denkers 21
9 Spelen en theater 23
10 Oorlog en legers 25
11 Alexander de Grote 27
12 Het Perzische Rijk 29
13 Rome wordt groot 31
14 Romeinse keizers 33
15 Leven in Rome 35
16 Romeinse techniek 37
17 Bedolven en teruggevonden 39
18 Dynastieën van China 41
19 Chinese vindingen en denkers 43
20 De Maya 45

Antwoorden en uitleg **47**
Scorebladen **67**

RONDE 1 · 10 VRAGEN

1 Sumer: de eerste steden

Antwoorden en uitleg: p. 47



1 Waarvan bouwden de Soemeriërs hun huizen, tempels en stadsmuren meestal?

- **A** Leemstenen
- **B** Graniet
- **C** Hout
- **D** Marmer

2 Welke stad in Sumer was rond 3100 voor Christus waarschijnlijk de grootste stad ter wereld?

- **A** Nineve
- **B** Babylon
- **C** Uruk
- **D** Athene

3 Wat deed je in het oude Mesopotamië met een cilinderzegel?

- **A** Je blies erop om muziek te maken
- **B** Je mat er de tijd mee
- **C** Je maalde er graan mee
- **D** Je rolde het over natte klei om een afdruk te maken

4 Het bier van de Soemeriërs was dik en troebel. Hoe dronken ze het vaak?

- **A** Met een lepel
- **B** Door een rietje
- **C** Uit een hoorn
- **D** Uit een schelp

5 Welke koning veroverde in de 24e eeuw voor Christus de Soemerische steden en wordt soms de eerste heerser van een wereldrijk genoemd?

- **A** Nebukadnezar
- **B** Assurbanipal
- **C** Sargon van Akkad
- **D** Hammurabi

6 **OPEN VRAAG**

Welke stad in Sumer wordt in de Bijbel genoemd als de stad waar aartsvader Abraham vandaan kwam?

7 Wat betekent het Soemerische woord voor koning, lugal, letterlijk?

- **A** Zoon van de hemel
- **B** Grote man
- **C** Eerste soldaat
- **D** Sterke arm

8 **WAAR OF NIET WAAR?**

De oudste bekende wetten die bewaard zijn gebleven, zijn die van de Babylonische koning Hammurabi.

9 In welke stad daalde volgens de Soemerische koningslijst het koningschap voor het eerst uit de hemel neer?

- **A** Ur
- **B** Babylon
- **C** Lagash
- **D** Eridu

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

In koningsgraven in Ur zijn lieren gevonden die tot de oudste bewaard gebleven snaarinstrumenten ter wereld horen. Hoeveel jaar oud zijn ze ongeveer?

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

De oude Egyptenaren maten lengtes in ellen. Hoeveel centimeter was een koninklijke el ongeveer?

7

RONDE 7 · 10 VRAGEN

Athene en Sparta

Antwoorden en uitleg: p. 53



1 Waarop schreven Atheners de naam van iemand die ze voor tien jaar uit de stad wilden verbannen?

- **A** Papyrus
- **B** Potscherven
- **C** Wastafeltjes
- **D** Stukjes leer

2 **WAAR OF NIET WAAR?**

In de democratie van het oude Athene mochten ook vrouwen stemmen.

3 Welke Atheense wetgever zette rond 508 voor Christus het bestuur van Athene op een democratische leest, en wordt daarom de vader van de Atheense democratie genoemd?

- **A** Lykurgos
- **B** Drakon
- **C** Perikles
- **D** Kleisthenes

4 Hoe werden in het democratische Athene de leden van de Raad en de meeste ambtenaren gekozen?

- **A** Door de priesters van Athena
- **B** Door een wedstrijd in redenaarskunst
- **C** Door loting
- **D** Door de rijkste burgers

9 **OPEN VRAAG**

In welke stad in Mesopotamië stierf Alexander in 323 voor Christus, de stad die hij tot hoofdstad van zijn rijk wilde maken?

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

Hoe oud werd Alexander de Grote?

12

RONDE 12 · 10 VRAGEN

Het Perzische Rijk

Antwoorden en uitleg: p. 58



1 Welke Perzische koning veroverde in 539 voor Christus Babylon en liet de daar verbannen Joden terugkeren naar hun land?

- **A** Artaxerxes
- **B** Xerxes
- **C** Darius I
- **D** Kyros de Grote

2 Te voet kostte de tocht over de Koninklijke Weg van Susa naar Sardis negentig dagen. Hoe lang deden de koeriers te paard er volgens schattingen over?

- **A** 3 dagen
- **B** 9 dagen
- **C** 30 dagen
- **D** 60 dagen

3 Welk woord komt van een Oudperzisch woord voor een ommuurde tuin?

- **A** Labyrint
- **B** Gazon
- **C** Paradijs
- **D** Oase

RONDE 17 · 10 VRAGEN

17 Bedolven en teruggevonden

Antwoorden en uitleg: p. 63



1 Hoe maakte archeoloog Giuseppe Fiorelli vanaf 1863 in Pompeii de gestalten van de omgekomen inwoners zichtbaar?

- **A** Hij liet beeldhouwers ze nabootsen in marmer
- **B** Hij maakte er wassen beelden van
- **C** Hij tekende ze na aan de hand van skeletten
- **D** Hij goot gips in de holtes die ze in de as hadden achtergelaten

2 In een huis in Pompeii ligt een mozaïek van een hond met de woorden ‘Cave canem’. Wat betekent dat?

- **A** Welkom, vriend
- **B** Pas op voor de hond
- **C** Hier woont een hond
- **D** Veeg je voeten

3 Wie beschreef de uitbarsting die Pompeii bedolf als ooggetuige, in twee brieven?

- **A** Vergilius
- **B** Suetonius
- **C** Seneca
- **D** Plinius de Jongere

4 Wie vonden rond 1947 in een grot bij Qumran de eerste Dode Zeerollen?

- **A** Bedoeïenenherders
- **B** Amerikaanse soldaten
- **C** Franse monniken
- **D** Britse archeologen